

Những giai đoạn trong việc kiện cáo tại tòa Hoa Kỳ

Tác Giả: 3G McKeno

Thứ Tư: 21 Tháng 12 Năm 2011 07:21

Tìm hiểu về thủ tục tố tụng theo dân luật Hoa Kỳ sau đây là chi tiết 'đạo tố tụng đình' tức là ra tòa án thẩm kiện giữa hai bên dân sự mà người đi kiện đầu tiên gọi là nguyên đơn (plaintiff) và người bị kiện đầu tiên gọi là bị cáo (defendant).

Khi sự kiện xảy ra, trước hết luật sư của nguyên đơn thảo đơn tố tụng (complaint) là một văn kiện đơn phương lên tòa theo đó người đi kiện buộc tội bị cáo gây thiệt hại cho mình và xin tòa xử bắt bị cáo bồi thường thiệt hại. Kèm theo đơn tố tụng là giấy triệu tập (summons), một văn kiện của tòa ra lệnh cho bị cáo trả lời về các tội bị buộc (charges). Nguyên đơn phải thực hiện giấy triệu tập (service of process) qua biên lý hay thẩm phán phát (process server) hoặc có thể qua bưu điện tùy theo thủ tục của đơn nhậm chức tòa.

Trong đơn tố tụng phải xác định rõ các nguyên đơn và các bị cáo là ai, sự tình xảy ra như thế nào, liên quan đến sự việc ra sao cùng các hậu quả do sự việc gây thiệt hại cho nguyên đơn, cuối cùng kết luận bằng câu 'bởi các lý do' (wherefore) xin tòa bắt bị cáo bồi thường thiệt hại cho nguyên đơn bằng tiền. Nội dung những điều kiện trên trong đơn tố tụng dùng làm căn cứ cho tòa xác định thẩm quyền tài phán xem có quyền xử không. Ngoài ra đơn tố tụng cũng là văn kiện thông báo cho bị cáo biết đang bị kiện cùng lý do tại sao bị kiện. Khi đơn tố tụng được nộp sao đơn tố tụng kèm theo giấy triệu tập tòa, người nhận coi như đơn tố tụng thông báo chính thức là mình bị kiện. Lúc này bị cáo (là người bị kiện) có vài cách phản ứng. Phản ứng thứ nhất là có thể đi không trả lời. Trong một vụ án hình sự nếu bị cáo không trả lời thì tòa sẽ bắt giam hoặc nhân viên công an sẽ truy nã và bắt giữ. Trong một vụ án dân sự thì không ai bắt giam nhưng sẽ bắt tòa xử khiếm diện (default) theo đó người bị kiện sẽ mất hết quyền phản kháng, tòa xử phải theo đúng yêu cầu của nguyên đơn mà bị cáo phải gánh chịu hoàn toàn không cãi lại được.

Trong những vụ đơn nhậm chức nhậm chức nếu đi có thể là vì nhiều khi nguyên đơn người tố tụng phí công tốn tiền mà không được nên bỏ qua. Phản ứng thứ hai là nộp đơn xin bãi bỏ (motion to dismiss) nếu người bị kiện nêu được lý do kiện không hợp lý hay kiện nhầm vì sự việc không liên quan đến mình, hoặc nêu được lý do tòa không có thẩm quyền tài phán. Phản ứng thứ ba là xin bãi bỏ do thiếu yêu cầu tố tụng pháp lý (motion to dismiss for failure to state a claim).

Nếu không theo ba cách trên thì phải chấp nhận bị ra tòa. Trong một vụ kiện tố tụng tìm hiểu sự

Những giai đoạn trong việc kiện cáo tại tòa Hoa Kỳ

Tác Giả: 3G McKeno

Thứ Tư: 21 Tháng 12 Năm 2011 07:21

kiện phía đối phương gọi là truy cập (discovery). Trước kia kiện tụng chỉ cần đôi bên khai trình các chứng cứ và này căn cứ đó mà quyết định, nhưng thời nay luật sư hai phía đều có nhiệm vụ khai mọi móc mả và yếu tố để nghiên cứu những cách. Trước hết là dùng thẩm vấn để có tuyên bố gọi là chứng từ (deposition) hay là trình các câu hỏi viết sẵn gọi là cung từ (interrogatories) hoặc yêu cầu để chỉ trình các bằng chứng. Dùng phương pháp chứng từ không cần chánh án hiện diện nhưng phải có luật sư đôi bên. Luật sư có quyền đưa ra những câu hỏi trình các mặt thẩm ký tòa án có tuyên bố chứng kiện cùng ghi lại những câu trả lời.

Chứng từ có lợi đi tìm là để tìm kiếm sự thật qua các lời khai thiều để ng nhận của nhân chứng, nhưng cũng bắt lợi là rất tốn kém vì phải trình tiền lệ phí cho cả đôi bên luật sư cùng có mặt liên tục công trình thẩm ký tòa án. Việc thẩm vấn truy cập của hai bên nguyên bị đều dò tìm để tìm kiếm để phương pháp hay yếu tố hoặc dùng lý lẽ quanh co ra sao để thu hoạch vụ để lợi cho để để. Tuy nhiên tòa cũng hạn chế không cho phép xảy ra những vụ kiện hay phương pháp truy cập mà tòa thẩm y không cần thiều tố hoặc có tính cách vi phạm quy định riêng cá nhân. Đôi khi mặt vụ án có thể để bãi bỏ (dismissal) trước ngày xảy ra chánh án thẩm y mặt yếu tố và sự kiện để rõ ràng theo lời khai của đôi bên và ảnh hưởng không có mâu thuẫn, bên bị không kháng cáo nên chỉ việc tuyên án.

Thẩm vấn này gọi là phán quyết tổng quát (general judgment) theo đó tòa có thể bãi bỏ cả vụ hay chỉ xảy ra mặt phần thôi. Trong vài vụ kiện quan trọng có thể chánh án cho thiều tố (pre-trial) là cho mặt buổi họp trình ngày xảy ra để đôi bên kiện để tìm kiếm mặt sự kiện chuần bị sẵn sàng ra tòa hoặc khuyến khích cho đôi bên có để dàn xếp vụ nhau. Sau khi đã qua hết các giai đoạn trên của hai bên chỉ việc chờ ngày ra tòa. Hàng ngày trên trình hình cũng như qua các phim chiếu bóng trình chiếu rất nhiều và xảy ra kiện sôi nổi và nhiều màn để thêm thẩm vấn cùng bị kiện hóa cho họp để và các lời buổi tố hay bị kiện hung hãn của các luật sư hoặc những cuộc thảo luận gay go của buổi tố đoàn trong việc quyết định bào cáo 'có tội' hay 'vô tội'. Trong mặt vụ xảy ra có buổi tố đoàn việc để tiên là tuyên bố buổi tố đoàn viên. Sau khi chờ để để tố sáu để mặt hai người thì chánh án bắt để để thiều tố và án rồi để trình luật sư đôi bên nói mặt để (opening statement) để để thu thập và theo khía cạnh bên mình.

Tiếp theo luật sư nguyên để trình bày bằng chứng để để giúp lý lẽ đã để ra. Dĩ nhiên phía nguyên để bao giờ cũng phải khai mào trình vì theo căn cứ luật pháp không ai bị trách nhiệm trình khi có chứng cứ buổi tố trách nhiệm lên mình và muấn thẩm vấn bên nguyên để phải trình để bằng chứng để thuyết phục chánh án và buổi tố đoàn. Sau đó để trình phía bào cáo, luật sư mặt nhân chứng ra hỏi những để để có lợi cho bên bị. Tiếp theo để trình luật sư của nguyên để để chỉ trình những vụ để bên bị để chứng, liên này có thể gọi thêm nhân chứng khác tăng chứng.

Những giai đoạn trong việc kiện cáo tại tòa Hoa Kỳ

Tác Giả: 3G McKeno

Thứ Tư: 21 Tháng 12 Năm 2011 07:21

Khi tất cả đôi bên trình bày xong thì đoạn phần kết luận (closing statement) tóm tắt lại vụ án. Phần lớn các chứng cứ trình bày tại tòa là y tế khế u cung (testimony) của các nhân chứng. Nhân chứng ra trước tòa phải tuyên thệ 'nói thật sự thật và chỉ có sự thật', sau đó luật sư đặt ra những câu hỏi để hỏi ngược lại cung từ những người khác phía bên kia có quy định giám định (cross-examine). Nếu thấy câu hỏi nào có vẻ bịt mắt cho thân chủ mình thì luật sư có quyền phản đối (objection) yêu cầu chánh án cho nhân chứng không trả lời câu hỏi đó. Ngoài ra các luật sư còn đưa ra các bằng chứng khác như tài liệu, ghi âm hoặc hình ảnh, đôi khi còn có thể dùng các trình diễn như hình chụp, đồ bìa, hay phim ảnh chứng minh để làm mạnh thêm lý lẽ phía mình. Tuy nhiên theo luật chứng cứ cũng có những hạn chế như những tài liệu có liên quan trực tiếp đến nạn nhân và để tránh phí thời gian và những chi phí không liên can (irrelevant).

Trước khi kết thúc chánh án ra quyết định thẩm phán đưa ra những quyết định về tội gì và áp dụng luật nào cho phép bồi thường đoàn thể hoặc luật kín với nhau trước khi nộp phán quyết (verdict). Thông thường bồi thường đoàn thể phi vụ bồi thường kín theo đa số quyết định bồi cáo vô tội hay có tội. Phần đông các vụ kiện dân sự ngày nay được xử với án quyết của bồi thường đoàn thể do Tu Chính Thứ Bảy của Hiến Pháp đưa ra những bồi thường yêu cầu xử do chánh án tuyên án quyết định trước mặt mình (bench trial). Các bồi thường viên là các công dân trong cộng đồng được tuyển chọn danh sách công dân thi hành nghĩa vụ bồi thường (jury duty).

Thông thường thì những quyết định tại tòa trình diễn trong một ngày, sau đó qua thẩm phán tuyển chọn lại do luật sư hai bên phản ứng và những chứng cứ không bị trình bày trước mặt thẩm phán sẽ được xử. Sau khi vụ án đã xong cả hai bên đã hết chuyện. Cả hai bên thẩm phán bồi thường có quyền xin chứng cứ lên tòa cao hơn. Không hẳn phía thua bao giờ cũng muốn chứng cứ án mà còn tùy theo ý kiến của luật sư xem có lý lẽ và cũng tùy những sự có kham nan thì nên kém thêm nữa không. Ít ra quyền chứng cứ cũng cho bên thua kiện có cơ hội để đưa ra những tài liệu xét nghiệm và nếu muốn thì còn có quyền kháng cáo thêm một lần nữa lên tòa cao nhất là Tối Cao Pháp Viện.

Nếu chứng cứ án vì vụ án để áp dụng luật không đúng thì tòa kháng án xử lý để đưa ra phán quyết riêng rẽ mà không nghe theo quyết định của tòa ban đầu. Nếu chứng cứ án vì các sự kiện xử không công minh thì tòa kháng án không ra phán quyết riêng mà chỉ có quyền xét thẩm phán tại những phiên xử ở tòa ban đầu và để đưa ra những bằng chứng của luật sư đôi bên, mà không cần xét đến các bằng chứng hay khai của các nhân chứng. Do đó tòa kháng án thẩm phán nghe theo các quyết định đưa ra trên các sự kiện nhất là quyết định của bồi thường đoàn thể.